

ה"ת 37968/05/23 - יצחק ברדריאן, סולומון ברדריאן, אחים ברדריאן בע"מ נגד מדינת ישראל, רס"ב רביב מרגלית, עו"ד

בית משפט השלום בראשון לציון

ה"ת 37968-05-23 ברדריאן ואח' נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופט גיל גבאי
מבקשים
1. יצחק ברדריאן
1. סולומון ברדריאן
2. אחים ברדריאן בע"מ ע"י ב"כ עוה"ד טל גבאי ואבי עמר
נגד
משיבים
מדינת ישראל
רס"ב רביב מרגלית, עו"ד

החלטה

הבקשה - הארכת תוקף התפיסה אל מול בקשה להחזרת התפוסים

בפניי בקשת המבקשים להחזרת תפוסים אשר הוגשה ביום 15.5.23 וכן בקשת המשיבה להארכת תוקף תפיסת מוצגים ותפוסים מיום 21.5.23.

רקע דיוני

הדיון התקיים בפניי ביום 29.6.23 לאחר שהועבר לטיפולי ביום 20.6.23.

המבקשים 1-2 הם אחים אשר היו בזמן הרלוונטי הבעלים של המבקשת 3.

החקירה בעניינם של המבקשים מתייחסת לפרויקט בו זכתה המשיבה 3 לביצוע עבודות עבור חברת מוריה בירושלים בהיקף של כ- 90 מיליון ש"ח.

בבקשת המשיבה נטען כי המבקשת 3 הפרה התחייבותה כלפי חברת מוריה לבצע הטמנת פסולת באופן מסודר באתרי המטנה מורשים וכי למרות שהציגה אישורי הטמנה מחברת כראדי וחברות נוספות הקשורות בה, בפועל אלו לא נתנו שירות כאמור למבקשת 3.

על רקע זה, ועל רקע פעולות נוספות בין המשיבה 3 וחברת בת שלה, אברהם ברדריאן, אל מול חברת כראדי והחברות הקשורות בה, עלה חשד לביצוע עבירות זיוף וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות בהיקף של כ- 5.5 מיליון ₪ בגין הפרויקט האמור אך גם עבירות הלבנת הון ביחס לפרויקט כולו בהיקפו המלא וכן עבירות מס והלבנת הון בנוגע לקשרים עם חברת כראדי.

לאור החשדות הוצאו ביום 23.11.22 צווי חיפוש וכן הוצאו ביום 27.11.22 צווי איסור דיספוזיציה כנגד המשיבים.

לטעמם של המבקשים, לא קיים חשד סביר לביצוע העבירות המיוחסות להם.

בבקשה שהגישו טענו כי לא ברור מכוח איזה מסלול מוחזקים התפוסים - פסד"פ או הלבנת הון.

עוד נטען כי כך או כך לא קיים חשד סביר לביצוע עבירה של הלבנת הון העומדת ביסוד ההצדקה לתפיסת רכוש בשווי לשם חילוט עתידי, וכן לא קיים חשד סביר לפיו מקור התפוסים הוא בביצוע עבירה כלשהי.

נטען בבקשה כי המשיבים נחקרו פעם אחת במועד הפיכת החקירה לגלויה, שיתפו פעולה באופן מלא ומיטבי, לא נשאלו דבר וחצי דבר בקשר לתפוסים, הבהירו כי אינם עוסקים בפינוי פסולת של המבקשת 3 ותרומתם בעניין מזערית אם בכלל, לא הוטחה בהם בחקירתם ראייה שיש בה לעורר חשד סביר, משרדי ב"כ המבקשים העבירו למשיבה מסמכים המעידים על תקינות ההליך.

נטען כי לאור חלוף הזמן ומאחר והמבקשים לא זומנו לחקירה נוספת, בשלה העת להגשת הבקשה להחזרת התפוסים.

בדין שהתקיים בפניי הוסיפו ב"כ המבקשים, עו"ד גבאי ועמר וטענו כי בעקבות הגשת הבקשה זומנו המבקשים לחקירה נוספת באופן שנועד להצדיק המשך החזקת התפוסים, עמדו על הטענה כי פעולות המבקשים היו כדין, הציגו מסמכים אשר לטעמם תומכים בטענה זו ובהם הסכם בין המבקשת 3 לבין חברת פרח מחזור והובלות שהיא חברה בת של חברת טלאור כראדי ביחס לפרויקט, טפסי אישור להיתר בנייה מאת חברת איציק כראדי (מ.ל.ה) מחזור למען הסביבה בע"מ מתאריכים שונים החל ביום 2.3.21 ועד 15.7.22 לפיה מוריה שילמה עבור פינוי פסולת בניין בהיקף של 27,575 טון, תעודות שקילה מאת פרח מחזור והובלות בע"מ ו- עד הלום מפעלי מחזור עבור המבקשת 3 נושאות תאריכים 4.5.22 ועד 31.7.22 וכן התכתבות עם חברת מוריה לפיה אין לה טענות כנגד המבקשת 3 לאחר שהוצגו לה האסמכתאות שפורטו לעיל.

המשיבה טענה בתגובה לבקשה להחזרת התפוסים ובבקשתה להאריך תוקף התפיסה כי מדובר בחקירה שהפכה לגלויה ביום 29.11.22 בעבירות מרמה בנסיבות מחמירות, רישום כוזב במסמכי תאגיד, זיוף בנסיבות מחמירות, הלבנת הון, עבירות על פקודת מס הכנסה וחוק מע"מ והכל במסגרת ביצוע הטמנת פסולת פיראטית שלא כדין על ידי מסמכים כוזבים, ללא פיקוח הולם וללא דיווח לרשויות. נטען כי מדובר בחקירה מורכבת ומסועפת הכוללת מספר רב של חשודים ומעורבים וחומר חקירה רב, היקף העבירות המיוחסות הוא עשרות מיליוני שקלים כאשר שווי המכרז הרלוונטי הוא מעל 90 מיליון ₪ באופן העולה באופן משמעותי על היקף התפוסים, החקירה טרם מוצתה, היחידה החוקרת פעלה במידתיות בתפיסת חשבוניות בנק ונכסים של המבקשת 3 עצמה ואפשרה את המשך פעילותה השוטף. הבקשה נודעה לאפשר חילוט לפי חוק הלבנת הון התש"ס - 2000 ו/או פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) התשכ"ט - 1969. המשיבה הציגה לעיוני נספח סודי אשר סומן במ/1 וכן צרופות לנספח אשר סומנו על ידה א' עד כב'. עוד הוסיפה המשיבה וטענה בעל פה כי מדובר בחקירה בה מעורבים גופים נוספים, שחומרים שהיו אמורים להגיע מאת המשיבה 3 התעכבו וחלקם טרם הגיעו, כי קיימות פעולות חקירה נוספות לביצוע. במענה לשאלות ב"כ המבקשים עלה כי לטעמה של המשיבה זויפו תעודות שקילה ואישורי הטמנה כאשר עלה בין היתר בתשובה לסיכומי ב"כ המבקשים ולתעודות השקילה שהציגו לעיוני, כי מדובר במשאיות שלא נכחו באתר של כראדי.

בתום הדיון קבעתי כי החלטה תישלח לצדדים.

נקודת המוצא לדיון היא כי בעת שהתבקשו צוי חיפוש ותפיסה מצא בית המשפט כי קיים חשד סביר לביצוע העבירות לאחר שכנגד המבקשים התנהלה חקירה סמויה במהלכה נאספו חומרי חקירה שעמדו בבסיס ההחלטה.

יחד עם זאת, נתתי דעתי לעובדה כי הטענה נבחנת לראשונה לאחר שהחקירה הפכה לגלויה, לאחר שנשמעו טיעוני המבקשים בחקירה, בבקשה ובדיון, בצד טענות בנוגע לעילת תפיסה, התמשכות החקירה והתנהלות היחידה החוקרת.

עיינתי בטיעוני הצדדים בכתב ובעל פה וכן חומרים שהוצגו לעיוני על ידי שני הצדדים.

מאחר והחקירה עדיין מתנהלת, לא ניתן לחשוף את כלל חומרי החקירה שהוצגו לעיוני ואתייחס אליהם ככל שהמשיבה עשתה כן או על דרך ההפנייה.

אקדים ואומר כי איני שותף לטענות המבקשים בדבר אופן ניהול החקירה.

העיון במסמכים שהוצגו לי מעלה כי במהלך התקופה שחלפה מאז הפכה החקירה לגלויה ביצעה היחידה החוקרת פעולות חקירה רבות, ולא דווקא המתינה לבקשה להחזרת תפוס כדי לזמן המבקשים לחקירה רק כדי להצדיק בקשה להארכת התפיסה.

בנוסף, הוצגה לי בנספח הסודי רשימת פעולות חקירה נוספות שבדעת היחידה החוקרת לבצע. מדובר בפעולות חקירה משמעותיות, מורכבות, שאורכות זמן ומצדיקות היעדרות לבקשה להארכת התפיסה ככל שיימצא קיומו של חשד סביר לביצוע עבירה ועילת תפיסה, אף תוך התייחסות למרכיב חלופי הזמן.

באשר לחשד הסביר, המבקשים אינם חולקים על כך שהיה על המבקשת 3 לבצע פינוי מוסדר של פסולת בניין כחלק מתנאי המכרז, כאשר לגרסתם פעלו כנדרש וכעולה מן המסמכים שהציגו בחקירה ובדיון בפניי.

עולה מנספח א' כי היה על המבקשת 3 להציג הסכם חתום עם אתר מורשה לפינוי פסולת מיד עם חתימת החוזה וכתנאי למתן צו התחלת עבודה.

מנספח ב' עלה חשד כי תעודות השקילה הן פיקטיביות. הטענה הגלויה המתייחסת לנתון זה עלתה בסיכומי המשיבה - המשאיות שנטען בתעודות השקילה כי ביצעו הובלת הפסולת כלל לא הגיעו לאתר של כראדי.

בחנתי האמור בנספח זה אל מול תעודות השקילה שהציג ב"כ המבקשים לעיוני ומצאתי כי מדובר באותם מספרי משאיות ובאותם מועדים המפורטים בנספח ב' באופן התומך בטענה כי מדובר בתעודות שקילה פיקטיביות.

האמור בנספח ג' תומך בטענה כי פסולת של המבקשת 3 לא הגיעה לאתר של כראדי. (ש' 96-88, 148-139), או כלל לא שונעה באמצעות משאית שננקבה בתעודות השקילה (ש' 103 - 110) כי מדובר בתעודות מזויפות (ש' 113) וכי לא בוצע פינוי פסולת עבור המבקשת 3 בתקופה הרלוונטית (ש' 119-118).

עוד אפנה בעניין החשוד הסביר לאמור בנספח ה', נספח ו' מול שורות 178, 182, 195, 197-201, 203, 208 ואילך, 222, 232-237 המתייחס לרישום כוזב במסמכי תאגיד, 283-284, 299-300, 360-371 הנוגע גם הוא לליבת החשדות. נספח ז' ש' 53-19, 67-88, 91-103 בדגש על ש' 103. 132-142. נספח ט' ש' 74-73, 93-90. נספח י' ש'

84-91. ש' 98-101 העומד בסתירה לאמור בנספח ט' ש' 69-74, 111-113. נספח י"ג ש' 39-42, 64-67, ש' 48-51 באשר למעורבות חברות שונות בקבוצה במכרז. נספח ט"ז ש' 67-90 בנוגע לחשד שעלה לתעודות שקילה מזויפות ופעולות שביצעו גורמים מטעם המבקשת 3. נספח י"ז ש' 36-57, 80-81. נספח י"ח 67-72, 125-133 בדגש על ש' 128, 227-228, 331. נספח י"ט עמ' 6, עמ' 8, עמ' 9, עמ' 10 ש' 8-10, נספח כ' ש' 17-20, 61-72, 133-150, 183-184, נספח "7", נספח כ"א סעיף 3, נספח כ"ב סעיף 3.

עיון במסמכים ובהפניות המפורטים לעיל מקים חשד סביר כי תעודות השקילה בנוגע לפסולת בניין בהיקף של כ- 28,000 טון שהייתה אמורה להיות מפונה ומוטמנת באופן מוסדר - זויפו וכי משאיות כמפורט בתעודות אלה לא הגיעו לאתרי קבוצת כראדי.

האמור לעיל מעלה חשד סביר כי פסולת בניין בהיקף ניכר כאמור הוטמנה במקומות שאינם מוסדרים ו/או הושלכה באתרים אחרים כדי לחסוך את עלות ההטמנה.

מעשים אלו ואחרים כמפורט בנספח הסודי מקימים חשד לביצוע כלל העבירות המיוחסות למבקשים.

לפי חישוב שביצעה היחידה החוקרת, לפי עלות של כ- 195 ₪ לטון, מדובר בעבירה בהיקף של כ- 5.5 מיליון ₪.

המשיבה טוענת בהקשר לזה גם לעבירת הלבנת הון בהיקף מלוא שווי המכרז - כ- 90 מיליון ש"ח, בהתחשב בכך שמחומר החקירה עולה כי המבקשת 3 לא הייתה יכולה לזכות במכרז או לקבל את התמורה אילו הייתה חברת מוריה מודעת לכך שהמבקשת 3 אינה מקיימת את ההוראות בנוגע לפינוי והטמנת הפסולת במקומות מוסדרים. ראה בעניין זה סעיף א בעמ' 5 לנספח הסודי.

המשיבה טוענת להלבנה גם במסלול נוסף כמפורט בסעיף ב' בעמ' 5 לנספח הסודי.

אינני מקבל עמדת המשיבה בנוגע להיקף התפיסה בשווי לשם חילוט עתידי.

אני ער להפניית המשיבה לע"פ 6339/18 **בלווא ואח' נ' מ"י** (להלן: "עניין בלווא").

אכן, בעניין בלווא נקבע כי כל התמורה שהתקבלה כתוצאה מהחלטות וועדות המכרזים הרלוונטיות על ההצעות הזוכות היא רכוש שמקורו בקבלת דבר במרמה לפי החלופה המנויה בסעיף 3(א)(1) לחוק איסור הלבנת הון (פסקה 30) באופן התומך בטענת המשיבה כי יש לקבוע את מלוא היקף המכרז כהיקף העבירה לצורך תפיסה בשווי.

יחד עם זאת, בעניין בלווא, ובמקרים דומים שאוזכרו באותו פסק דין, המרמה ירדה לשורש העסקה או המכרז והיותה חלק משמעותי מתנאי המכרז או העסקה או מהיקפם, בשונה מענייננו.

בעניין בלווא, מדובר היה בהחלטה להעניק את הזכייה במכרז לאותו מציע מבלי לדעת שמדובר בהצעה שאינה תחרותית וכי המעורבים חילקו ביניהם תחומים וגזרות באופן שרק הצעת אותו מציע הייתה אמורה לזכות במכרז, כאשר ברור כי אילו ידע המזמין על האמור לא היה מאשר זכיית המציע במכרז.

במקרה אחר שהוזכר בנוגע לדנ"פ 8439/10 **מ"י נ' כהן** מדובר היה במי שהציג מצגי מרמה בגינם רכשו ממנו אזרחים תמימים כלי רכב שאם לא כן לא היו מתקשרים עמו בעסקאות הרכש, בהיקף כולל של כ- 1.6 מיליון ₪.

במקרה נוסף שאוזכר, ע"פ 2333/07 **תענך ואח' נ' מ"י** מדובר היה במי שהציגו מצג שווא לאגף שומת מקרקעין ולשמאי הממשלתי הראשי לפיו הם פועלים בהתאם להוראות שחלו עליהם, שחייבו אותם להעביר שומה לביצוע שמאים פרטיים ומכח מצג זה קיבלו את ביצוע עבודות השומה, למרות שביצעו אותן בעצמם וקיבלו תמורה כספית בהיקף של 17 מיליון ₪.

בענייננו, בשונה מהאמור, המרמה האמורה היוותה חלק קטן מהיקף התמורה שהתבקלה עבור המכרז.

אזכיר כי מדובר במכרז בהיקף למעלה מ- 90 מיליון ₪, בעוד היקף המרמה עומד על כ- 5.5 מיליון ₪ לפי תחשיב המשיבה. מבלי להקל ראש בגובה המרמה העומד בפני עצמו על סכום משמעותי, עדיין מדובר בסכום השווה לכ- 6 אחוזים בלבד מהיקף המכרז.

עיינתי החוברת המכרז אשר חלקים ממנה הוצגו לי. מדובר במסמך האוחז ב- 247 עמודים, ובהם 71 סעיפי התחייבויות של הקבלן המבצע.

הסעיף המתייחס לפינוי פסולת ועודפי עפר הוא תת סעיף אחד מני רבים בסעיף 11 העוסק בשמירה על ערכי נוף, מתוך כלל 71 סעיפי התחייבויות הקבלן.

על רקע זה אני מתקשה לקבל את הטענה כי המרמה בסעיף זה עמדה בשורש המכרז באופן המצדיק קביעה כי כלל כספי התמורה מהווים את היקף העבירה לצורך תפיסה לשם חילוט בשווי.

ברור מאליו כי עיקרו של מכרז בהיקף כה משמעותי מתייחס לכשירותו של הקבלן לבצע את העבודה, בלוחות הזמנים שנקבעו, באיכות נדרשת, וזאת אף בהתחשב בנסיונו ובמוניטין שלו וכיו"ב.

מבלי להקל ראש בחשיבות השמירה על איכות הסביבה, עניין זה הוא כאמור אחד מני רבים במכרז, לגביו נקבעו הליכים שונים כעולה מחומר החקירה, החל בדחיית תשלום עד הסדרת פינוי הפסולת, המשך בשימוע ואף הטלת קנסות על ידי המזמין.

האמור לעיל הביאני למסקנה כי בנסיבות העניין, יש לקבוע את היקף העבירה לצורך תפיסה לשם חילוט בשווי על סך השווה לגובה המרמה, 5.5 מיליון ₪, ולא במלוא היקף המכרז.

לא למותר לציין בהקשר זה כי מטרת תפיסה זמנית היא לאפשר חילוט עתידי, במידה ולאחר שהחקירה תסתיים, יתקיימו הליכי שימוע, יוגש כנגד המבקשים כתב אישום, הם יורשעו בעבירות שיוחסו להם ובנוסף לעונשים יורה בית המשפט על חילוט.

על בית המשפט לאזן הפגיעה הקניינית הקשה בזכויות המבקשים, שעומדת להם חזקת החפות, אשר ברור כי החלטה על תפיסה זמנית יכולה להסב להם נזקים כאשר ההליך נמצא רק בראשיתו והוא צפוי להימשך זמן רב, אל מול האינטרס לשמר נכסים לשם חילוט עתידי.

בהחלטה בעניין זה על בית המשפט לבחון לא רק את האפשרות התאורטית שבית המשפט יורה על חילוט אלא לבחון גם את התוצאה הסופית הצפויה.

סבורני כי בהתחשב באמור לעיל, הסיכוי שבית המשפט יורה על חילוט סכום העולה על היקף המרמה בשווי 5.5 מיליון ₪ אינו גבוה.

לפיכך מצאתי כי נקודת האיזון הראויה היא תפיסת רכוש בשווי לשם חילוט בהיקף זה ולא מעבר לו.

אני ער לכך שהמשיבה פעלה ביוזמתה באופן מידתי ולא תפסה את חשבונות הבנק של החברה באופן שאיפשר לה להמשיך ולפעול. כך ראוי. אך לטעמי בנוסף יש לצמצם את היקף התפיסה כמפורט לעיל.

בנספח הסודי צוינו הנכסים שנתפסו ושוויים - זכויות בנכסי מקרקעין ורכבים וכן כספים במזומן.

לפי האמור בנספח הסודי, המבקש 1 מחזיק ברכב ששווי 247,000 ₪ וב- 50% מנכס מקרקעין ששווי 2.5 מיליון ₪.

המבקש 2 מחזיק ברכב ששווי 370,000 ₪ ובנכס מקרקעין ששווי 3.3 מיליון ₪.

היקף שוויים של נכסים אלה מגיע לכדי 5.16 מיליון ₪, שהוא סכום קרוב באופן יחסי לשווי המרמה כפי שהוערך על ידי המשיבה.

די בכך שיוברר כי שווי נכסי המקרקעין גבוה ב 340,000 ₪ מזה שהוערך על ידי המשיבה כדי לקבוע כי שווי הנכסים התפוסים עולה על היקף העבירה.

התייחסתי לנכסי הנדל"ן והרכבים מאחר ואלו נתפסו ברישום בלבד ואין בהמשך תפיסתם על ידי המשיבה כדי להפריע למשיבים להמשיך בשגרת חייהם כל עוד מתנהלת החקירה.

בטרם ייערך בירור מעמיק יותר בעניין שווי נכסי המקרקעין - בהתחשב בכך שלא נשמעו טיעונים בעניין זה - יבואו הצדדים בדברים ביניהם בניסיון להגיע להסכמות באשר לשחרור מזומנים שנתפסו.

ככל שלא תהא הסכמה אתן החלטה משלימה.

הודעה מטעם הצדדים תוגש עד ליום 6.7.23.

חומר חקירה יוחזר למשיבה על ידי המזכירות.

ניתנה היום, י"ג תמוז תשפ"ג, 02 יולי 2023, בהעדר הצדדים.